
COLECȚIA „POVESTIRI
ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"
****
352
COLECȚIA
Povestiri
ȘTIINȚIFICO-
FANTASTICE
cpsf.info

352

J. H. ROSNY AÎNÉ

UIMITOAREA CĂLĂTORIE A LUI HARETON IRONCASTLE

✱✱✱✱

Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta și desenele interioare: AUREL BUICULESCU
Portrete: ALEXANDRU DIACONU
Prezentarea grafică: ARCADIE DANELIUC

Rezumatul capitolelor precedente:

Primind o scrisoare de la prietenul său Samuel Darnley, aflat într-un ținut neexplorat din Africa, Hareton Ironcastle organizează o expediție menită să dezlege cîteva dintre tainele Continentului Negru. Însoțit de fiica sa, Muriel, de nepotul său, Sydney Guthrie, de Philippe de Meranges, de sir George Farnham, de doi servitori și de un grup de băștinași, el ajunge într-o uriașă pădure, unde expediția este atacată de oamenii-Bursuci. În timpul unei explorări solitare, Muriel dă peste un piton gigantic...

După înfruntările victorioase ale colosului Guthrie cu un mistreț și un leu, după ce scapă de urmărirea Bursucilor expediția ajunge în „Împărăția plantelor", unde natura a zămislit forme de viață monstruoase: muște cît păsările, broaște cît pisicile etc. Începe să se facă simțită lipsa de apă.

Descoperind, în sfîrșit, un fluviu, expediția înfruntă noi primejdii. Mai mare decît toate este forța necunoscută care-i paralizează pe oameni, cufundîndu-i pînă la urmă într un somn de plumb. Trezindu-se cea dintîi, Muriel pornește după ajutor, dar întîlnește o felină care-i taie drumul...

Colecția „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"
editată de revista
Știința și Tehnica
Anul XV
15 iulie 1969

J. H. ROSNY AÎNÉ

UIMITOAREA CĂLĂTORIE A LUI HARETON IRONCASTLE

(URMARE DIN NUMĂRUL TRECUT)

Oamenii-Solzoşi

În zori, cînd deschise ochii, Hareton rămase mult timp într-un fel de toropeală halucinată. O ceaţă îi plutea peste ochi. Însoţitorii săi dormeau, ca şi gorila.

Forme vagi se mişcau în cort, ca nişte umbre pe un zid, apoi se precizară. Şi, după o tresărire care îl trezi de-a binelea, Hareton observă nişte creaturi extraordinare. Erau animale? Erau oameni? Aveau poziţia verticală, ca oamenii, deşi picioarele lor erau comparabile picioarelor de mistreţ şi, de la genunchi în jos, labelor de şopîrlă. Corpurile le erau acoperite cu lamele translucide, amestecate cu peri verzui, iar capul lor nu amintea exact nici un cap omenesc sau de animal: cilindric, terminat cu un fel de con acoperit cu muşchi, avea culoarea malachitei. Gura, în formă de triunghi, părea să aibă trei buze, nasul se reducea la trei găuri eliptice şi ochii se înfundau în adîncituri ale căror margini erau zimţate ca nişte ferăstraie. Aceşti ochi aruncau o fosforescenţă schimbătoare, cu reflexe purpurii, portocalii şi galbene. Mîinile, cu cîte patru gheare, opozabile altor trei, n-aveau palme...

Hareton încercă zadarnic să se ridice. Liane subţiri îi legau mîinile şi picioarele. Elastice, ele se întindeau uşor cînd americanul făcea un efort. Uimirea lui Ironcastle nu dură mult. Pe măsură ce memoria îi devenea mai clară, recitea în minte notele lui Samuel Darnley şi acum ştia că fantasticele făpturi ţineau pe acest tărîm locul oamenilor.

Din instinct, el încercă să le vorbească:

— Ce vreţi de la noi?

Vocea lui făcu să se întoarcă spre el ochi cavernoşi şi se auziră nişte şuierături, şuierături grave, care aminteau totodată glasul mierlei şi sunetul flautelor.

Chipurile lor erau mobile, dar într-un singur sens, formînd numai cute verticale. De aceea, expresia feței lor era străină oricărei expresii cunoscute.

Zgomotul îl trezi pe Philippe, apoi pe sir Georges și pe Guthrie Toți trei erau legați cu Ironcastle. În corturile alăturate se auziră vaietele negrilor.

— Ce-i asta ? tună Guthrie, cuprins de furie.

Musculatura lui puternică întindea într-atît lianele, încît se putea crede că avea să se dezlege... Zece Oameni-Solzoși se repeziră spre colos, dar se opriră, căci lianele nu cedară.

— De unde-au ieșit acești lemuri ? urlă el. Prin comparație, Bursucii erau niște creaturi sublime.

— Sînt oameni sau aproape, zise melancolic Hareton. Și ne țin în puterea lor.

Negrii se tînguiau ; în răstimpuri, se auzeau mormăiturile gorilei.

— Și ei sînt prizonieri ?

Deodată el scoase un strigăt de deznădejde, aproape imediat repetat de Philippe : Muriel nu era în cort. Deasupra lor planară oroarea și spaima întunecată...

— Ce vor acești lemuri ? exclamă Guthrie, după un timp de tăcere.

Philippe plîngea și pieptul lui Ironcastle tresălta de suspine.

Știură curînd că „lemurii" erau un fel de oameni. Unul cîte unul, călătorii, gorila și cea mai mare parte dintre negri fură suiți cu îndemînare și metodic pe cămile. Ghearele dădură dovadă de o vigoare și de o complicație de gesturi extraordinare. Guthrie urla injurii. Sir Georges mormăia impasibil :

— Unde ne duc ? Vor ști să se folosească de animale ?

Atunci se produse cel mai surprinzător act al lor. Dezlegară cinci dintre negri, printre care și pe Kouram, și le arătară corturile, apoi animalele.

Kouram înțelese. Îl întrebă pe Hareton :

— Stăpîne, trebuie să mă supun ?

Hareton abia dacă șovăi. Era evident că Oamenii-Solzoși țineau în mîinile lor viața prizonierilor și rezistența ar fi putut dezlănțui mînii întunecate. Era mai bine să se cîștige cît mai mult timp posibil...

— Supune-te, încuviință el.

Kouram, fatalist, puse să se demonteze corturile și, cînd totul fu gata de plecare, dirijă caravana, îndrumat prin gesturi de răpitori.

Unul dintre ei, mai solzos și mai verde decît toți ceilalți, părea să fie șeful. Cincizeci de solzoși mergeau pe flancurile caravanei, douăzeci înainte și cam patruzeci în urmă.

Înnebuniți de îngrijorarea pricinuită de soarta lui Muriel, Hareton și Maranges observau evenimentele în treacăt ; Guthrie abia începea să-și recapete sîngele rece. Doar sir Georges urmărise totul cu o atenție profundă. Inteligența „lemurilor" părea evidentă, disciplina perfectă și limbajul dezvoltat ; ca să le dea un ordin, șeful nu făcea nici un gest, fluierăturile sale fin modulate erau de ajuns ca să-l facă înțeles. El nu recurgea la gesturi decît pentru a se adresa lui Kouram, în care recunoscuse repede o autoritate superioară celorlalți negri.

„Între altele, se gîndea britanicul, el a avut grijă să nu dezlege nici un alb. Știe deci, din instinct sau altfel, că sînt deosebiți de negri și mai primejdioși..."

Expediția merse mai multe ore paralel cu pădurea. Apoi mimozeele se răriră, apăru un fel de șes unde creșteau pini, ferigi și mușchi de un verde strălucitor.

Solzoșii o apucară într-acolo, fără ezitare.

— Unde naiba ne duc ? zise Guthrie, care-i observa acum cu aceeași atenție ca și sir Georges.

De altfel, Philippe și Hareton se mai liniștiseră.

— Ne duc la ei, presupun, răspunse englezul. Remarcați că aici ei tratează plantele cu brutalitate, pe cînd acolo se fereau să atingă arborii și chiar arbuștii.

— În acest loc nu-i nici o mimozee, remarcă Hareton. Și cea mai mare parte a vegetalelor par specii primitive, criptogame sau gimnosperme...

— Toate acestea nu ne lămuresc în legătură cu soarta noastră, mîrîi Sydney.

— Nu ne-au omorît, reluă liniștit sir Georges. Își dau osteneala să ne ducă cu ei, pe noi și animalele noastre...

— Și proviziile noastre.

— Se poate deduce de aici, fără a fi prea temerari, că au de gînd să ne lase în viață.

— Dar cu ce preț ?

Și o zguduire furioasă agită corpul enorm al lui Guthrie.

— Presupun că vom fi prizonieri și că au de gînd să ne folosească...

— *Dam' it !* înjură colosul. Ce dovedește că nu vom face obiectul unui ospăț ? De ce n-ar fi canibali ?... Oricum, n-avem nimic de pierdut așteptînd.

Cîmpia se lărgea ; mușchiul devenea enorm, o boare de vînt îl scutura ca pe o coamă imensă, pinii nu mai erau decît niște arbuști pipernciți, în timp ce ferigile formau boschete arborescente, în care se refugiau oposumi stranii, păsări alergătoare, acoperite cu păr, de mărimea dropiilor și viermi asemănători unor sîrme ruginite.

Expediția ocolea desișurile de ferigi, fără ca ordinea mersului să fie tulburată. Hareton îi observa acum pe Solzoși la fel de atent ca și sir Georges. Armamentul lor era bizar : toți purtau un fel de harpon elicoidal, făcut din piatră roșie, o placă tăiată ca o semilună și — într-un sac de piele — proiectile rotunde și țepoase, de asemenea roșii, care semănau ca formă cu aricii de mare. Eficacitatea acestor proiectile deveni evidentă, la trecerea unei turme de mistreți. Trei dintre ei, atinși de „aricii de mare", se prăbușiră la pămînt și muriră după o agonie convulsivă : armele erau evident muiate în otravă.

— Vezi că sînt oameni și încă oameni ingenioși ? zise sir Georges către Sydney.

— De ce n-ar fi și animale tot atît de ingenioase ca oamenii ? bombăni uriașul. Sînt tot ce vrei, dar nu oameni.

Către amiază, șeful expediției dădu un semnal. Se opriră sub niște ferigi înalte cît platanii, al căror frunziș stufos dădea o umbră aproape răcoroasă.

Kouram avu atunci voie să vorbească cu stăpînii săi și cu negrii legați.

— Înțelegi ce spun, Kouram ? întrebă Ironcastle.

— Deseori, stăpîne... Știu, de pildă, că vor să vă dau de băut și de mîncat.

Negrul vorbea cu o voce obosită și tristă. Simțea asupra lui o amenințare mai redutabilă decît moartea. Și prestigiul albilor dispăruse. Venise alt prestigiu, de nenumit, care deprima sufletul superstițios al călăuzei.

Împreună cu însoțitorii liberi, el îi ajută pe stăpînii săi să mănînce și să bea, apoi se ocupă de negrii imobilizați.

Halta nu fu lungă. Expediția porni din nou la drum și încă o dată peisajul se schimbă. Lanțuri stîncoase țîșniră din pămînt ; înaintau prin umbră, într-un defileu posomorît, roșu ca sîngele proaspăt.

Cînd ziua se apropie de sfîrșit, făcură o nouă haltă. Prizonierii priveau cu melancolie imensul circ stacojiu, închis între faleze înalte, fără altă ieșire decît defileul prin care veniseră.

— Acești lemuri or fi locuind pe-aici ? strigă Guthrie. Nu văd urmă de adăpost.

— Presupun că ei trăiesc *în* stîncă, răspunse sir Georges.

Șuierăturile șefului îl întrerupseră. Solzoșii din escortă formară un cerc în jurul caravanei și, ca și cum ar fi ieșit efectiv din stînci, alți indivizi apărură la poalele falezelor roșii.

Puternice șuierături răspunseră șuierăturilor șefului. Cămilele fură descărcate de poverile lor însuflețite și neînsuflețite. Hareton, sir Georges, Philippe, Sydney, Dick și Patrick fură așezați la un loc cu negrii legați.

Apoi o jumătate de duzină de Solzoși aduseră lemne uscate, din care făcură un rug stropit cu un lichid gălbui.

— E de rău ! zise trist Hareton, văzînd cum izbucnesc flăcările. Prieteni, pentru orice eventualitate, să ne spunem adio.

„Lemurii" se îndepărtau și alungau animalele de povară la cealaltă extremitate a depresiunii circulare.

— Sînt vinovat față de voi toți, reluă Ironcastle. Vă cer iertare.

— Haide, unchiule Hareton ! exclamă Guthrie. Sîntem bărbați și înțelegem să ne luăm răspunderea actelor noastre.

Focul ardea cu putere ; o mireasmă aromatică se răspîndea în atmosferă. Philippe se gîndea cu disperare la Muriel și la sora lui Monica...

— E o bună măsură de prevedere să ne pregătim pentru moarte, zise sir Georges, dar nimic nu-i pierdut.

Flăcările, crescînd, aruncau o lumină portocalie în umbra stîncilor ; mireasma era mai pătrunzătoare ; o sfîrșeală stranie îi cuprindea pe albi și pe negri.

În depărtare, Solzoșii săvîrșeau fantastice mișcări ritmice, întretăiate de lungi fluierături.

Unul cîte unul, prizonierii se prăbușeau la pămînt și rămîneau nemișcați.

Fiara n-avea de făcut decît o săritură ca să ajungă la Muriel, și hoarda șacalilor, mai aproape, aștepta deznodămîntul cu o nerăbdare lacomă. Prada era prea mare ca să nu rămînă carne, măruntaie și sînge, după ce marea felină se va fi săturat: atunci, ar fi fost rîndul lor.

În această situație tragică, mai puțin teama cît o tristețe incomensurabilă, ca și nu știu ce umilință amară mișcau sufletul lui Muriel. Fiică a rasei dominatoare, care a supus animalele și plantele, ea nu mai era acum decît o biată victimă, o carne învinsă, pe care o jinduiau o felină, o hienă și niște șacali. Tot sensul vieții era răsturnat, ca și cum ar fi reapărut erele străvechi, cînd soarta omului se confunda cu a celorlalte animale. Bruta necunoscută răgi, și Muriel, resemnată, dar și combativă, nu-i pierdea din ochi nici o mișcare. Incercînd încă să-și surprindă victima, felina îi dădea tîrcoale, apoi se apropie atît de mult încît fata crezu c-o va ataca și se hotărî să tragă.

Răsunară două detunături: rănită și furioasă, fiara sări și o răsturnă pe Muriel. Un bot cu dinți ascuțiți se deschise lîngă gîtul alb...

În clipa aceea, un strigăt răgușit, un urlet fantastic, amintind totodată zgomotul torenților și urletul lupului, se ridică deasupra cîmpiei. Două animale stranii apărură pe un dîmb. Corpurile lor solzoase semănau întrucîtva cu corpul cîinilor din Terra-Nova, capetele lor cubice erau aproape tot atît de mari ca niște capete de lei.

Felina dădu îndărăt, șacalii și hiena se retraseră și fiarele monstruoase alergară. Cînd fură doar la cîțiva metri, felina o luă la goană și Muriel se ridică. Un pericol mai misterios o amenința. Privea încremenită la aceste creaturi, tot atît de himerice ca taurii înaripați, licornii, faunii și sirenele. Orice rezistență părea zadarnică. Muriel își încrucișă brațele pe piept și așteptă atacul...

Dar nu fu nici un atac.

La doi pași de fată, animalele se opriră. Aproape imediat, alte ființe apărură. Dar, de data aceasta, ele aparțineau universului cunoscut: erau trei oameni negri, înalți, înarmați cu carabine și atît de asemănători cu negrii din caravană, încît Muriel se gîndi o clipă că erau în căutarea ei. Numai după îmbrăcămintea lor își dădu seama că se înșală: i-ai fi crezut îmbrăcați în sticlă mată, dar o sticlă atît de flexibilă, ca inul sau cînepa. Un fel de haină strînsă pe corp, o fustă scurtă, căzînd de la talie pînă la mijlocul coapselor, pălării cu marginile plate, o centură unde se vedeau un cuțit și o secure, acestea erau hainele și uneltele lor.

Dădură din mîini și unul dintre ei exclamă:

— *No fear! Friends!* *

Ea așteptă, năucită, în timp ce ei coborau de pe dîmb.

Cînd fură aproape, cel care vorbise și care semăna puțin cu Kouram, întrebă:

— American?

* Nu-ți fie teamă! Prieteni!

— Da, zise ea, înspăimîntată.
Omul avea ochii liniștiți, chiar blînzi.
— *Me too!* * zise el.
Se făcu tăcere. Făpturile solzoase dădeau tîrcoale tinerei fete; negrii o examinau cu atenție. Deodată, ea avu o inspirație și murmură:
— Îl cunoașteți pe mr. Samuel Darnley?
— E stăpînul meu.
— Sîntem în căutarea lui.
— Mă gîndeam la asta, exclamă negrul, rîzînd și lovindu-și palmele una de alta. Atunci Miss... sau Mrs...?
— Miss Ironcastle.
— Veniți... El e acolo.
— Departe?
— Două ore de mers.
Era una dintre acele clipe cînd trebuie, în mod fatal, să-ți riști viața. Ea nu stătu la îndoială și-i urmă pe negri.
O duseră printr-o savană, apoi, cu precauțiuni minuțioase, trecură printr-o pădure unde boababii și smochinii alternau cu mimozeele. De altfel, mersul era ușor, arborii fiind rari sau formînd insulițe pe care le ocoleau.
Dădură peste un rîu, al cărui țărm îl urmară pînă la un loc unde pietre enorme, puțin depărtate unele de altele, permiteau trecerea.
— Ajungem, zise cel care vorbise cu Muriel.
Plantele se răriră și mai mult. Apăru un teren roșu, mărginit de un zid stîncos. În clipa aceea, făpturile solzoase făcură să se audă vocile lor fantasmagorice.
Un om înalt apăru în umbra stîncilor. Tenul lui oacheș, aproape negru, scotea în relief barba și părul, tot atît de blonde ca părul lui Muriel. Cu ochii albaștri fixați asupra fetei, el exclamă încremenit:
— Miss Ironcastle!
— Mr. Darnley! strigă ea.
O cuprinse o asemenea emoție, încît era să leșine. Samuel Darnley, înaintînd spre ea, îi prinse mîinile și i le strînse cu înduioșare. Apoi îngrijorarea îi încreți fața arsă de soare:
— Hareton? întrebă el.
— E acolo... cu expediția, gemu ea, cufundat într-un somn letargic. De ieri nu mai putem înainta...
Darnley clătină din cap și sprîncenele i se încruntară:
— Ele sînt! Ați pătruns într-un ținut pentru moment interzis ...și ele s-au apărat...
— Cine? întrebă Muriel.
— Mimozeele. Trebuie să le cunoști și să li te supui...
Muriel asculta, temătoare, dar nu mirată. Deodată, ochii i se dilatară.
Apăruseră doi negri și, în același timp, niște creaturi indescifrabile. Ținuta verticală îi făcea să semene în mod aproximativ cu oamenii, dar picioarele lor de pachiderm, pulpele și labele de saurieni, solzii cu care erau acoperite, amestecați cu păr aspru, capul

* Și eu!

lor ca un cilindru de scoarță de copac terminat cu un fel de con, gura triunghiulară, ochii adînciți în niște găoace și aruncînd fosforescențe multicolore nu aminteau exact nici o fiară, nici o formă de animal sau de om...

Cu toate evenimentele și spectacolele extraordinare la care asistase, Muriel avu un moment de stupoare.

— Sînt oameni, zise Darnley, ca răspuns la privirea fetei. Sau, mai degrabă, joacă aici rolul de oameni... De fapt, organismele lor sînt mai deosebite de ale noastre decît cele ale unei maimuțe, poate chiar decît ale unui cîine... Nu te teme de nimic, domnișoară : sînt aliații mei, întru totul siguri, incapabili de cea mai mică trădare. Trebuie să ne temem numai de cei cu care n-am putut încheia încă alianța.

Se întrerupse, încruntîndu-se din nou.

— Să ne gîndim la Ironcastle și la prietenii lui. Deoarece dumneata ai putut, pînă la urmă, să ieși din teritoriul condamnat, înseamnă că energia acceleratoare scăzuse. Cred deci că prietenii noștri sînt acum treji și pe picioare. Să mergem în căutarea lor.

El dădu repede ordine celor patru negri, apoi se adresă Oamenilor-Solzoși, cînd prin semne, cînd prin șuierături ciudate, la care ei răspundeau. Într-un sfert de oră, expediția era gata de plecare ; negrii înarmați cu puști, Solzoșii cu un fel de harpon roșu și o placă semicirculară. Un sac de piele le atîrna la brîu.

— La drum ! ordonă Darnley.

Și, în timp ce trupa părăsea pămîntul roșu, spuse fetei :

— Nu e cazul să fim îngrijorați. Am constatat că mimozeele nu ucid... Chiar dacă accelerația sau somnul se prelungesc, nu e un rău prea mare. Am văzut animale îngreunate sau adormite timp de trei și patru zile, fără ca acest lucru să aibă urmări.

— Dar dacă, în timpul somnului lor, animale carnivore au invadat lagărul ? obiectă Muriel. Saurienii sînt înspăimîntători, ca și leoparzii uriași.

— Nu te teme de nimic ! Prietenii noștri se vor trezi automat, înainte ca vreun animal să fi pătruns în tabără. Trezirea se produce cu aproximativ o oră după sfîrșitul „accelerației"... și, în timpul acestei ore, întreg ținutul supus fenomenului e respectat... afară de cei care îndeplinesc rolul de oameni și care ascultă mai puțin de instinct. Dar aproape toate triburile din împrejurimi se numără printre aliații mei.

Oamenii urmăreau pista, ajutați de făpturile solzoase.

— Ce-ar face ei ? întrebă Muriel, cutremurîndu-se. Vreau să spun cei care nu sînt aliații dumneavoastră...

— Nu știu exact. Diferitele triburi n-au aceleași obiceiuri. Și, de altfel, sînt două rase. Cea mai puțin numeroasă este cea mai primejdioasă.

Clătină din cap, ochii i se întunecară o clipă, dar, cu un surîs, zise :

— E aproape sigur că vom regăsi caravana teafără. Să mergem !

Muriel nu recunoștea de fel locurile pe unde trecuse ; îi vorbi lui Darnley despre pădurea mimozeelor uriașe :

— E periculos să pătrunzi în ea ?

— Ținutul are mai multe păduri din acestea : dacă nu comiți nici o stricăciune, nici o imprudență... și dacă nu pătrunzi într-o zonă interzisă, poți circula.
— Cum recunoști zonele interzise ?
— Accelerația este un semn... Imediat ce se produce, trebuie să te oprești și să aștepți... sau să ocolești obstacolul... O neliniște misterioasă este un alt semn : te înăbuși și te simți cuprins de teamă. Cîteodată, ai febră. Ea se agravează pe măsură ce înaintezi în regiunea interzisă. Se întîmplă, de asemenea, să fii, pur și simplu, respins...
— Sînt limite peste care nu trebuie să treci niciodată ?
— Nu. Sînt numai acte de la care trebuie să te abții totdeauna. O să înveți repede să le cunoști.
Trecusera de dîmbul unde fiara albastră o atacase pe Muriel. De aici înainte trebuia să urmeze o pistă necunoscută, căci fata nu putea să dea decît slabe indicii însoțitorilor săi. Oamenii-Solzoși și pseudocîinii vădeau însă un fler surprinzător.
Pînă la urmă toți se opriră. Apoi cercetară în toate sensurile o fîșie de teren.
— Caravana s-a oprit aici, zise Darnley. De altfel, iată dovezile.
El arată urmele lăsate de țărușii corturilor, o cutie de conserve care se rostogolise la pămînt, o frînghie pe jumătate roasă.
Unul dintre negri scoase o exclamație imediat repetată de ceilalți ; Oamenii-Solzoși scotoceau peste tot.
— Stăpîne, zise negrul care vorbea englezește, ei venit aici... vedeți urma picioare.
Îngrijorarea crispă fața lui Samuel Darnley.
— Nu sînt urme de lupte ? întrebă el.
— Nici una, stăpîne.
Negrul privi alternativ pe Darnley și pe Muriel.
— Vorbește, te rog ! zise fata.
Samuel făcu un gest resemnat ; nu servea la nimic să ocolească adevărul ; fata ar fi presupus cele mai rele lucruri.
— Da, vorbește, zise la rîndul său.
— Ei face caravana prizonieră.
— Care ei ?
— Cei care sînt ca oameni.
O teamă obscură o îngheță pe Muriel și vedenii de moarte o bîntuiră. Samuel o vedea pălind.
— Nu cred să-i omoare, zise el. Cel puțin nu înainte să treacă mult timp...
Păru să regrete că spusese aceste ultime cuvinte.
— Să nu ne pierdem vremea, reluă el. La drum !
Negrii, animalele și Solzoșii urmau acum pista cu atîta ușurință, de parcă răpitorii și prizonierii ar fi fost vizibili. Trecură prin cîmpia de pini, ferigi și mușchi păroși. Mușchii deveniră gigantici, și ferigile arborescente fremătau în bătaia brizei, adăpostind o populație de marsupiale...
Darnley tăcea.
Ajunseră astfel la defileul roșu. Urmăritorii înaintau cu prudență ; adesea, unul sau altul dintre negri își lipea urechea de pămînt. Oamenii-Solzoși se opreau și ei din cînd în cînd ; Darnley

știa că atunci ei întreabă întinderile, fiind dotați cu un fel de simț comparabil celui al liliecilor.

— Credeți că ne apropiem ? întrebă Muriel, cu timiditate.

— Nu încă, răspunse Samuel. Au cîteva ore avans. Nu-i vom ajunge înainte de apusul soarelui, și asta doar dacă se opresc !

— Și dacă nu se opresc ?

Darnley își ridică sprîncenele, chibzuind.

— Dar sperați că-i vom elibera pe prietenii noștri ? reluă Muriel, tremurînd.

— Sper cu tărie.

Văzînd chipul înlăcrimat al fetei, crezu că-i bine să precizeze :

— După toate probabilitățile, e vorba de tribul Circului Roșu. El dispune de aproximativ o sută cincizeci de luptători... Noi nu sîntem decît patruzeci, dar am trimis după întăriri. Deci, nu te îngrijora.

Unul dintre negri tocmai semnala prima haltă a răpitorilor. Cercetat cu de-amănuntul, în toate sensurile, terenul nu dădu la iveală nimic semnificativ. Urmărirea continuă. Se opriră la defileul roșu. Negrii și Darnley luară o gustare. Muriel înghiți anevoie cîțiva biscuiți. Cît despre Oamenii-Solzoși, ei mîncară rădăcinile de ferigi și o pastă mucilaginoasă, făcută din licheni.

Un Solzos păru să țîșnească dintr-o stîncă și fluieră încet.

— Sosesc întăririle, zise Darnley.

— Doamne... murmură fata, va avea loc o luptă ?

— Poate că nu... Cei din Circul Roșu ne cunosc ; știu că sîntem mai bine înarmați decît ei.

— Vor avea armele prizonierilor.

— Sînt incapabili să se servească de ele.

Expediția înainta cu precauții crescînde, precedată de o gardă de negri, de dulăi și de cîțiva Oameni-Solzoși. Cu două ore înaintea crepusculului, cercetașii se repliară. Darnley vorbi un minut cu ei și reveni spre Muriel. Avea o înfățișare foarte gravă.

— Sînt, într-adevăr, cei din tribul Circului Roșu, zise el. Cercetașii noștri cred că n-au fost simțiți. De altfel, orice s-ar întîmpla, tot în Circ se vor decide lucrurile. Ei nu-l pot părăsi, din cauza femeilor și a copiilor ; și-apoi, acolo se simt mai puternici. Să luăm măsuri de prevedere !

Scoase un flacon din buzunar. Vărsă cîteva picături într-un pahar minuscul și-i zise lui Muriel :

— E un antidot. Ia !

Muriel înghiți fără ezitare lichidul, imitată, curînd, de Darnley. Văzu că negrii și Oamenii-Solzoși făceau la fel.

Negrii se foloseau de păhăruțe, ca Darnley. Ceilalți beau lichidul dintr-un fel de pai.

— Iată-ne cuirasați. La drum ! zise Darnley.

Înaintau mai repede, fără să omită precauțiunile utile.

Darnley zicea :

— Toate triburile cunosc arta de a provoca somnul, prin arderea sau evaporarea unor substanțe, dar ele cunosc, de asemenea, și remediul, cel pe care l-am folosit adineauri. Trebuie luat cu cel puțin o jumătate de oră înainte, ca să aibă timp să-și facă efectul.

— Cînd vom ajunge ? întrebă din nou Muriel.

— Sîntem la mai puțin de trei kilometri de Circul Roșu. Permite-mi să dau ultimele ordine.

Chemă la el doi dintre negri și mai mulți aliați. Timp de cîteva minute, cuvintele și fluierăturile alternară.

— Sîntem gata, zise exploratorul, întorcîndu-se la Muriel. Ne trebuie acum puțin noroc.

...Muriel fu surprinsă văzînd cum cincisprezece Oameni-Solzoși urcă pe stînci. Pe măsură ce atingeau creasta, dispăreau.

— Aceștia sînt adevărați cunoscători ai Pietrei, explică Samuel. Ei cunosc ieșirile din Circul Roșu.

Mersul se încetini din nou. Animale și oameni înaintau într-o tăcere adîncă. Darnley se apropiase de avangardă, după ce îi recomandase lui Muriel să-l urmeze la oarecare distanță.

Trecu aproape o jumătate de oră, apoi izbucniră fluierături: Darnley și oamenii săi se precipitară, iar Muriel nu putu să nu-i imite.

Circul Roșu era acolo. Din el se ridica un fum care răspîndea o mireasmă aromatică. Se vedeau mai multe sute de creaturi înnebunite, care se învîrteau în jurul lor, în timp ce, pe sol, zăcea un grup de oameni albi și de oameni negri.

— Tată! exclamă Muriel.

Și, mai încet:

— Philippe!

Darnley, negrii și aliații lor închideau ieșirea Circului. Oamenii-Solzoși păreau că răsar din stînci; ei aruncau proiectile aprinse care produceau un fum verde... Douăzeci de Oameni-Solzoși din trupa masată la ieșirea din defileu îndeplineau o treabă identică.

Încet, încet, masa învîrtejită își încetinea mișcările. Se distingeau două feluri de adulți: unii, identici cu cei care îl însoțeau pe Darnley, erau, probabil, bărbații; ceilalți, mai îndesați și mai mici de stat, cu ciudate buzunare de piele pe piept, trebuie să fi fost femeile. În sfîrșit, ființele mai plăpînde, printre care unele mici de tot, nu puteau fi decît copiii.

La un moment dat, bărbații se strînseră grămadă și Darnley îi privi cu oarecare îngrijorare.

— Sînt învinși, îi spuse el lui Muriel. În cîteva minute vor fi neputincioși, dar o clipă de disperare este posibilă și ar pricinui inutil victime.

Nu se produse nici un atac. Copiii începură să se joace; apoi cîteva femei căzură la pămînt și bărbații porniră să se clatine.

— Îi avem în mînă și am ajuns la timp, murmură Darnley.

— Tata și prietenii lui? gemu Muriel.

— Nici o grijă. Chiar dacă n-aș fi avut cu ce-i trezi, era destul să așteptăm să treacă efectul narcoticului. Dar sînt înarmat de multă vreme.

Acum oamenii Circului Roșu cădeau unul după altul, atît de repede încît după zece minute nici unul nu mai era în picioare.

— Le-ajunge pentru mai multe ore, zise Darnley.

Muriel alergase deja lîngă tatăl ei, pe care-l îmbrățișa plîngînd. Darnley extrase dintr-un buzunar un flacon translucid, îi scoase dopul și cufundă în el o seringă fină.

Făcu apoi, succesiv, injecții lui Ironcastle, Maranges, Farnham, Guthrie, Dick și Patrick, apoi negrilor, în timp ce însoțitorii săi desfăceau legăturile.

Muriel aștepta, cu inima bătînd.

Mai întîi se trezi Ironcastle, apoi Maranges și sir Georges. Timp de cîteva minute, gîndirea lor rămase cețoasă și înceată. În sfîrșit, ochii lui Hareton luciră ; își văzu fiica și scoase un strigăt de bucurie ; îl văzu pe Darnley și amintirile de odinioară îl copleșiră

— Ce s-a întîmplat ? murmură el. Eram prizonieri...

— Ați fost eliberați, zise Darnley, îmbrățișîndu-l.

La rîndul lor, Philippe și sir Georges își recăpătau cunoștința. Philippe ameți văzînd-o pe Muriel :

— Salvată ! Ești salvată !

Guthrie se trezi cel din urmă. Îndată ce sufletul lui ieși din ceață, scoase un strigăt de furie. Vederea unei grămezi de Oameni-Solzoși, întinși la pămînt, îl fascină. Se repezi spre ei și ridică doi în aer, cu o pornire sălbatică.

— Oprește-te ! strigă Hareton. Sînt învinși.

Guthrie, încurcat, lăsă la pămînt corpurile inerte.

— Iată-l pe prietenul nostru Darnley, zise Ironcastle. Datorită lui am scăpat de la...

Se opri, în timp ce sir Georges întrebă :

— De la ce pericol ne-a smuls ? De la moarte ?

Darnley începu să surîdă :

— Nu știu. În orice caz, nu de la o moarte imediată. În clipa în care am intervenit, urma să le serviți drept pradă... într-un fel cu totul deosebit. Ei nu mănîncă carnea... Dar beau sîngele. Dacă e vorba de semenii lor sau de animalele de aici, numai în cazuri rare aceasta le determină moartea. Voi însă ați fi fost poate prea slăbiți... și, prin urmare, incapabili să vă refaceți. Pe acest pămînt, ființele sînt adaptate posturilor foarte lungi și pierderilor de sînge considerabile.

— Aceste brute sînt deci vampiri ! mormăi Guthrie, cu dezgust.

— Nu în sensul legendar, zise Darnley, rîzînd.

EPILOG

Legenda vegetală

— Acest pește seamănă uimitor cu un păstrăv roșcat, remarcă Guthrie, care înfuleca entuziast.

— Da, răspunse Darnley, în ce privește carnea este incontestabil, însă ca specie și chiar ca gen e cu totul altceva ; s-ar apropia mai degrabă de crap... Dar, de fapt, el n-are loc în clasificările cunoscute.

— Îi voi da oricum un loc bun în stomacul meu, se-nveseli Guthrie.

Convivii luau masa într-o sală de granit, al cărei mobilier se datora geniului negrilor, al Solzoșilor și dibăciei lui Darnley. Nu

lipsea confortul: scaunele erau capitonate. Cît despre cuțite, furculițe, linguri, farfurii și platouri, caravana, readusă teafără, furnizase cele necesare.

Prin ferestrele deschise se vedea o regiune de piatră roșie, urmată de alta cu pini, ferigi, mușchi uriași și licheni monstruoși.

Călătorii, sosiți cu trei sau patru ore înaintea zorilor și îngroziior de obosiți, dormiseră ca niște urși.

— Nu sînt mimozee pe aici? întrebă Hareton.

— Nu. Sîntem la noi, acasă, răspunse Darnley. Căci acești pini, aceste ferigi, acești mușchi, acești licheni sînt tot atît de inofensivi ca și în vechile noastre patrii. Întîietatea vegetalelor începe de la angiosperme și, după cum știți deja, atinge întreaga ei amploare la mimozee.

Negrii aduceau două coapse de antilopă fripte, care obținură atenția grăbită și nerespectuoasă a lui Sidney.

— Animalele și acest soi de oameni care ne-au făcut prizonieri n-au nici un mijloc de apărare împotriva vegetalelor? întrebă sir Georges.

— Împotriva vegetalelor superioare, cel puțin cele care sînt superioare aici, n-au alt mijloc decît îndepărtarea sau o strictă supunere față de legi și decrete... Toată libertatea, după cum am mai spus-o, cînd e vorba de gimnosperme și, *a fortiori*, criptogame, dar cum se ajunge la monocotiledonate, pericolul începe și merge agravîndu-se, după o normă destul de neregulată. Nu știu de ce sînt atotputernice mimozeele și nu anumite plante gamopetale! *A priori*, ai fi tentat să crezi că plantele inferioare trebuie să piară. Or, ele rămîn prospere și ocupă aproape tot atîtea teritorii ca și celelalte. Cred că am descoperit cauza. Plantele superioare secătuiesc pămîntul; ele au nevoie să alterneze cu plantele inferioare. Acestea refac solul propice, fie înlocuind în mod gradat plantele dominatoare, fie crescînd pe același teren. În schimb, plantele dominatoare își însușesc terenurile îmbunătățite de către celelalte. Aceasta are loc mai ales cînd e vorba de arbori mari, cu viață lungă, în jurul cărora cresc vegetalele primitive; în acest caz, prezența lor servește la menținerea perpetuă a unui sol fertil.

— Toate astea i-ar fi umplut de admirație pe scriitorii care slăveau armoniile naturii, remarcă Philippe.

— Da, răspunse Darnley, și în acest caz ar fi avut dreptate.

— Cel mai mult mă interesează, zise Guthrie, luînd o bucată enormă de antilopă, care sînt raporturile vegetalelor cu animalele... și în mod deosebit cu cei care erau cît pe ce să ne bea sîngele. La urma urmei, fiarele n-au dispărut din această regiune...

— Pentru mai multe considerente, dintre care două majore. Mai întîi, pe teritoriile cu criptogame și gimnosperme, oameni și animale se folosesc de plante, ca și noi. Cei care îndeplinesc rolul oamenilor ar putea chiar să le cultive, cu restricția că terenurile lor sînt mereu sub amenințarea unei invazii a plantelor ce nu pot fi domesticite și sînt invincibile.

Al doilea considerent este că, supunîndu-se legilor, nu le e interzis să circule printre plantele superioare, nici chiar să împrumute de la acestea oarecare hrană... Sînt perioade în care erbivorele pot paște gramineele la fel de bine ca și mușchii, lichienii, ferigile, pinii tineri. Cînd n-au voie s-o facă, sînt avertizate chiar prin gustul plan-

telor, care le produce o repulsie de neînvins și — în mod complementar — prin otrava pe care plantele o secretează *in tempore oportuno*. În sfîrșit, există chiar fructe sacrificate, nu știu din ce pricină : pot fi recunoscute tactil și olfactiv... Grăunțele și fructele interzise produc imediat o impresie de indispoziție și răspîndesc un miros foarte iritant. Nici un animal nu se înșală. În genere, viața animalelor e mai puțin nesigură aici decît sub regimul omenesc. Ea este doar supusă altor restricții, compensate de avantaje reale.

— Vedem deja, zise sir Georges, că legile au cu atît mai multe șanse să fie respectate cu cît peste unele dintre ele nu se poate trece decît înfruntînd moartea.

— În anumite locuri, toate sînt de neîncălcat, zise Darnley. Pretutindeni unde se află multe mimozee, regulile nu comportă nici o derogare ; chiar în alte părți, încălcarea legii antrenează o pedeapsă destul de aspră și destul de rapidă pentru ca animalele și Solzoșii să se supună... Atingerea unei mimozee produce o indispoziție sau o suferință ; dacă mimozeea este de mari dimensiuni, ea știe să te țină la distanță, printr-o forță de repulsie a cărei natură n-o cunosc. Ați văzut că, prin intermediul unei energii „acceleratoare" (o numesc astfel pentru că seamănă cu gravitația și pentru că gravitația este produsă, în mod cert, de o accelerație), ați văzut, zic, că mimozeele pot face imposibilă orice mișcare. Ele mai dispun — și asta ați constatat-o, de asemenea — de puteri adormitoare. Ele știu să-și coordoneze perfect energiile ; nici o plantă izolată, fie ea o mimozee uriașă, n-ar fi reușit să paralizeze caravana voastră de la distanță. În sfîrșit, cînd mimozeele sînt în vecinătatea plantelor angiosperme aflate în pericol, ele le pot ajuta pe sub pămînt, încărcîndu-le de radiații sau fluide defensive.

— În memoriul pe care mi l-ai trimis, remarcă Ironcastle, spui că nu știi dacă actele vegetalelor denotă inteligență. Se pare, totuși, că toate acestea sînt strîns legate de ea.

— Poate că da... și poate că nu. Există în actele vegetalelor o logică sigură, dar această logică corespunde atît de limitat împrejurărilor, e atît de identică cu ea însăși, calitativ și cantitativ, cînd trebuie sa facă față unor pericole identice, în sfîrșit, ea este atît de puțin capricioasă, încît n-o pot compara în sine cu inteligența umană.

— Atunci ar fi un fel de instinct ?

— Nici asta. Instinctul e cristalizat, prevederea lui ajunge la acte ce se repetă, în timp ce actele vegetalelor dominatoare se manifestă urmînd diversitatea incidentelor. Ele răspund la faptul instantaneu, de orice natură, cu condiția să reprezinte o amenințare. Într-un sens, reacția vegetală seamănă cu un fenomen mineral, dar cu o spontaneitate și o varietate care aduce cu inteligența. Deci e un fenomen inclasabil.

— Crezi, fără restricție, că plantele domină aici în mod infailibil animalele... ?

— Sînt sigur de asta. Aici totul este aservit nevoilor plantelor suverane. Rezistența animală ar fi zadarnică. În ceea ce mă privește, n-am descoperit nici un mijloc de sustragere de la normă...

— Totuși, dacă niște oameni energici s-ar stabili aici...

— Convingerea mea e că ar trebui să se supună. De altfel, după cum ați putut intui și, în parte, chiar observa, domnia plantelor superioare n-are caracterul destructiv al domniei oamenilor.

Animalul nu este amenințat în mod brutal, el poate trăi dacă ține seama de legi...

— Și evoluția lui ?

— Ați văzut că se deosebește mult de ceea ce este ea în altă parte. Astfel, reptilele nu sînt inferioare mamiferelor. Ele sînt adesea păroase, aproape vivipare și de multe ori dotate cu un fel de inteligență. Cît despre Solzoși, ei prezintă oarecare analogie cu marsupialele... Femeile au un buzunar, în care copiii își desăvîrșesc dezvoltarea... Dar acest buzunar are altă origine decît buzunarul marsupialelor. După cum ați observat, corpul acestor ființe este în același timp solzos și păros. Ele au un simț pe care noi nu-l avem și pe care l-aș numi simțul spațial ; el completează ochiul. Organismul lor nu îngăduie cuvîntul articulat ; dar ele se exprimă perfect cu ajutorul modulațiilor șuierătoare, care cuprind totodată înălțimea sunetului, armonicele, anumite alternanțe, anumite repetiții și, de asemenea, note scurte și note lungi. Numărul combinațiilor de care dispun este, la drept vorbind, indefinit și ar depăși combinațiile silabelor noastre, dacă ar fi necesar. Nu par să aibă nici un simț al frumuseții plastice ; femei și bărbați, dacă pot să-i numesc astfel, nu se lasă seduși, între ei, decît de calitățile sonore.

— Și atunci, muzica este aceea care ar prezida selecția ?

— O muzică ciudată, care n-are nici un sens pentru urechile noastre... și care n-ar avea nici unul chiar pentru cele ale păsărilor. Totuși trebuie să aibă frumuseți de nebănuit pentru noi, ritmuri fără analogie cu ale noastre... Am încercat să-mi fac o idee... o noțiune oricît de vagă..., dar a trebuit să renunț. Mi-a fost imposibil să descopăr ceva care să semene unei melodii, unei armonii sau unei măsuri. Cît despre gradul lor de dezvoltare socială, el nu depășește stadiul tribului — un trib format din mai multe clanuri distincte. N-am putut descoperi nici urmă de sentiment religios. Ei știu să fabrice arme și unelte, otrăvuri foarte subtile, soporifice puternice ; stofe minerale, mai asemănătoare cu pîslele mlădioase decît cu țesăturile ; trăiesc în interiorul stîncilor, unde sapă caverne foarte ramificate...

— Conversezi cu ei ?

— Prin gesturi. Simțurile noastre nu sînt făcute pentru a se putea adapta limbajului lor. Am perfecționat un vocabular de semne cu ajutorul căruia putem să schimbăm între noi toate ideile practice; mi-a fost imposibil să depășesc pre-abstracția, vreau să spun abstracție care se referă la evenimentele zilnice. Pentru abstracția „de idei", nimic.

— Ești în siguranță printre ei ?

— Cu desăvîrșire. Ei nu cunosc crima, adică infracțiunea față de regulile speciei sau față de convențiile acceptate, de unde rezultă o lealitate deosebită, tot atît de sigură, tot atît de infailibilă ca acțiunea gravitației. Orice alianță cu ei e irevocabilă.

— Atunci ei valorează mai mult decît noi, declară Guthrie.

— Moralmente, fără nici o îndoială. De altfel, moralitatea generală a teritoriului este superioară moralității lumii noastre, căci există un fel de morală automată în hegemonia mimozeelor, grație căreia orice distrugere este limitată la strictul necesar. Chiar la animalele carnivore, nu veți întîlni aici plăcerea de a ucide.. De altfel,

multe carnivore sînt numai sangvinivore : ele iau victimelor sînge, fără a le omorî sau a le epuiza.

Se făcu tăcere, în timp ce negrii aduceau fructe necunoscute, care evocau fragii, dar fragi mari cît portocalele.

— Atunci n-ați fost nefericit aici ? întrebă Philippe.

— Nu m-am gîndit nici la fericire, nici la nefericire. O curiozitate permanentă îmi ține trează gîndirea, sentimentele și impresiile. Nu cred că voi avea vreodată curajul să părăsesc aceste ținuturi.

Hareton suspină. Și în el se trezea o curiozitate mistuitoare, dar ochii i se întoarseră spre Muriel și Philippe : destinul acestor tineri era în altă parte.

— Veți fi în mod fatal oaspeții mei timp de patru luni, zise Darnley... anotimpul ploilor începe peste cîteva săptămîni și ar face impracticabilă călătoria de întoarcere.

Hareton, pe jumătate mîngîiat, se gîndea că în patru luni va putea strînge cele mai prețioase observații și va realiza experiențe incomparabile.

— De altfel, reluă Samuel, adresîndu-se mai mult lui Sydney, lui sir Georges și lui Philippe decît lui Hareton, a cărui dezinteresare o cunoștea, n-o să vă întoarceți ruinați. Există în acest pămînt roșu destul aur și pietre prețioase pentru o mie de averi...

Guthrie iubea prea multe lucruri în această lume pieritoare ca să fie insensibil la bogăție ; sir Georges visa de multă vreme să-și restaureze castelele de la Hornfield și de la Hawktower, amenințate de o ruină apropiată ; Philippe se gîndea, în același timp, la Muriel și la Monica, create pentru o viață luminoasă.

— Am să vă arăt, zise amfitrionul, comorile vane pe care convulsiile geologice le-au format în acest sol...

Chemă pe unul dintre negri și-i ordonă :

— Adu cutiile albastre, Darnis.

— Nu expuneți ispitei pe acest flăcău cumsecade ? întrebă Guthrie.

— Dacă l-ai cunoaște, n-ai fi pus această întrebare... El știe, de altfel, că dacă o să ne întoarcem într-o zi în America — căci e un negru din Florida — va fi atît de bogat cît va dori. Nu e nici o umbră de îndoială în spiritul său. În așteptare, e foarte mulțumit cu soarta lui. Iată mostrele !

Darnis reapăruse cu trei casete destul de mari, pe care le puse pe masă.

Samuel le deschise cu nepăsare și Guthrie, Farnham, Maranges, tresăriră... Cutiile conțineau bogății imense în diamante, în safire, în chihlimbar, în aur curat. Aceste comori n-aveau nimic strălucitor : pietrele prețioase brute semănau cu niște minerale oarecare, dar Sydney și sir Georges erau cunoscători ; în ce-l privește pe Philippe, nu se îndoia de competența lui Darnley...

După o mică amețeală, în timp ce toate visele omului îi aprindeau imaginația, Guthrie începu să rîdă :

— A noastră-i bagheta fermecată a zînelor !

Hareton și Samuel Darnley priveau pietrele cu o sinceră indiferență.

În românește de HORIA BANU

MIHU DRAGOMIR

În primăvara lui 1969, anul aselenizării, s-au împlinit cinci ani de la trecerea dintre vii a poetului Mihu Dragomir. S-a consumat ca o torță fără odihnă. A risipit generos și fecund poezia, s-a plecat cercetător și pasionat asupra creației multor scriitori de ieri și de azi, a transpus admirabil în limba noastră opere esențiale de Poe, Maiakovski, Wells, Steinbeck, iar, pentru cei ce poartă insigna lumilor stranii, Mihu Dragomir a fost unul dintre marii îndrăgostiți ai anticipației. Cu un an înainte de moarte i-a apărut culegerea de „Povestiri deocamdată fantastice", dar înclinația lui spre scrutarea viitorului este vădită și în opera lirică.

În 1964, cînd vedea lumina tiparului volumul postum „Inelul lui Saturn", Ranger-7 reușea să fotografieze Luna pentru întîia dată de la mică distanță, iar Voshod-1 ridica prima oară în spațiu o cabină cu trei cosmonauți la bord. A trecut numai un lustru, cum se spunea de mult perioadei de cinci ani, de cînd am putut citit această invocare siderală.

Către Lună

Ți-am deslușit în pulberea tăriei
surîsul tău de-argint aerian,
cum treci purtînd blazonul veșniciei
ce ți-am săpat din seceri și ciocan.

Vîslind cu-același semn de întrebare,
te-aud în noapte, limpede, vibrînd
de vechea și prea lunga-nsingurare.
Dar nu mai e prea mult! Venim curînd...

Magnificul periplu cosmic al lui APOLLO înfăptuiește și gîndul mult lucid al defunctului poet român.

A. R.

ADRIAN ROGOZ

INTRODUCERE ÎN STUDIUL REGNURILOR FANTASTICE

Trăim într-un secol în care mintea omenească începe să descifreze legile genezelor. Înțelegem, de pildă, cum gravitația dă naștere prin simpla ei acțiune unei neîncetate evoluții de la pulberile siderale la galaxiile în spirală și de la atomul de hidrogen la elementele transuraniene. Pe de altă parte, întrevedem limbajul prin care natura Pămîntului, depășind regnul mineral, și-a creat cele două oceane biologice : plantele și animalele. Acizii nucleici se află la baza codului vieții terestre. În clipa în care vom descoperi substratul molecular al organismelor de pe alte corpuri cerești, un mare pas înainte va fi făcut în cunoașterea legilor ce guvernează ivirea vieții în Cosmos.

În luna aceasta, probabil pentru prima oară, făpturi gînditoare din sistemul nostru solar vor fi reușit să sară de pe planeta lor natală pe satelitul ei. Datele care vor fi culese prin intermediul viitoarelor expediții „Apollo" vor avea o însemnătate crucială constituind începutul cercetărilor comparativiste ale regnurilor cosmice. Dar această disciplină în fașă își are o milenară „embriologie", de la făpturile miturilor și ale basmelor și pînă la plăsmuirile literaturii de science-fiction și cazurile studiate de teratologi[1]. Toate, ocupîndu-se de anomaliile și ciudățeniile ce pot lua naștere în natura Pămîntului, ne pregătesc imaginația pentru surprizele pe care ni le rezervă explorarea spațiului cosmic.

De altfel, cuvîntul „fantastic" este destul de relativ. Ați remarcat de cîte ori revenea pe buzele pasagerilor lui „Apollo"-10 ! Și, deși aventura lor e desigur unică în analele acestui colț de univers, termenul „fantastic" are doar funcția de a sublinia o viziune virgină, altminteri se identifică întru totul cu realitatea.

Sau poate fi socotit fantastic batracianul cu șase picioare „creat" la Institutul zoologic din Karlsruhe (R.F.G.) prin „montarea" părții anterioare a unui embrion de axolotl la cea posterioară a altuia? Sau, ca să rămînem la același triton mexican, imortalizat de Julio Cortázar[2], e fabuloasă grefarea unui cap de axolotl pe spatele altuia, operație realizată de biologul olandez N. Y. Both din Utrecht?

Sau vă propun să ghiciți numele animalului cu trup alungit, îmbrăcat într-o carapace, cu gura situată pe abdomen, cu o coadă al cărei ac terminal conține un venin ucigător, cu opt labe înarmate cu gheare și cu peri ce țin loc de urechi ; e noctambul și poate trăi fără hrană mai mult de un an. Bizara gînganie este scorpionul, o

---

[1] **Teratologia** (din gr. **teras** = semn, minune + **logos** = vorbire) este știința despre malformații și despre monstruozități. Atît termenul disciplinei cît și descrierea și sistematizarea acestor „greșeli ale naturii" sînt datorate lui Étienne și Isidore Geoffroy Saint-Hilaire (tatăl și fiul). Un interesant articol consacră acestei probleme dr. Ștefan Sandor (vezi revista „Știință și tehnică" nr. 10/1967, p. 13—15).

[2] Vezi Colecția „Povestiri științifico-fantastice" nr. 259—260 (sept. 1965).

adevărată fosilă vie, rămasă neschimbată de 400 de milioane de ani de cînd există. J. H. Fabre — acest Homer al insectelor, cum i-a spus Victor Hugo — adaugă portretului alte cîteva trăsături stupefiante: s-ar părea că sărutul a fost inventat de scorpionii masculi; în schimb, scorpioancele își ucid mirii după nuntă și le devorează capul; cu puii lor sînt însă pline de gingășie: entomologii susțin că scorpionii au experimentat cei dintîi funcția maternă, însușire preluată imediat de viețuitoarele vivipare.

Sau cine este mai fantastic: Orthrus, cîinele bicefal ce păzea boii monstrului Geryon și ucis de Heracles, sau cîinele pe al cărui trup savantul sovietic Demikhov a grefat încă un cap, lătrător?

Există însă și făpturi fabuloase care au devenit atît de familiare imaginației noastre încît aproape că le-a dispărut caracterul himeric; centaurul, „cea mai armonioasă creatură a zoologiei fantastice" — cum susțin J. L. Borges și Margarita Guerrero[3] —, de fapt o ființă metaforică, de identificare a călărețului cu calul său, sau sirena, ultima fiind semnalată legendar în 1403, ca strecurată prin crăpătura unui dig și pripășită în Harlem pînă la moarte.

Cu mult înainte de teratologia experimentală, fantezia mitică a operat cele mai variate și surprinzătoare hibridări. De la venerarea animalelor sub forma lor reală, dar dăruite cu forțe supranaturale, s-a trecut la combinări morfologice: minotaurul (între om și taur), sfinxul (între om și leu), sirena, știma apei, dulful mării (între om și pește), zeul egiptean Anubis (între om și șacal), garuda (între om și vultur)[4]. Există și amalgamări înfăptuite numai între animale: grifonul (bust de acvilă pe trup de leu), vasiliscul (cocoș patruped, cu pene sau solzi, cu aripi spinoase, coadă de șarpe și priviri ucigătoare), hua (peștele-șarpe zburător al mitologiei chineze), leucrocotul (cap de bursuc, gît, coadă și piept de leu, picioare de cerb cu copite despicate), himera (cap de leu, pîntece de capră și coadă de șarpe).

Identificăm și o botanică fabuloasă: de la mandragora (antropomorfă, după Pitagora) și barometz, mielul vegetal din Tartaria, și pînă la giganticele mimozee imaginate de J. H. Rosny aîné și plantele înzestrate cu inteligență.

Mai rare sînt făpturile minerale; poate de aceea J. L. Borges și M. Guerrero consideră că „ființele vii făcute din metal sau din piatră constituie o specie neliniștitoare". Printre exemplele date de acești doi autori figurează taurii de bronz ai lui Iason, luntrașul de cupru din 1001 de nopți, tinerele fete „din argint suav și din aur furios" descoperite în mitologia lui William Blake, păsările metalice care l-au dădăcit pe Ares, Talos, paznicul insulei Creta, și iutele mistreț Gullinbursti („cel cu părul de aur") sau Slidrugtanni („cel cu colți primejdioși") ce trăgea carul lui Freyr, zeul scandinav al fecundității. Putem completa seria de mai sus cu fata de împărat pe care mama zmeilor a prefăcut-o în zînă de piatră[5]; cu omul

---

[3] **Manual de zoologie fantastică**, Mexico, 1957.

[4] La acest paragraf amintim de frumoasa povestire a lui B. Mircea Vaaral (Col. nr. 276), în care capul unui cosmonaut e grefat pe trupul unei stranii păsări extraterestre, cu „aripile ca două giulgiuri negre, cu reflexe de metal".

[5] Ioan Pop-Reteganul, **Măr și Păr**, în G. Călinescu, **Estetica basmului**, E. L., 1965, p. 19.

de fier, fratele broscuţei ce se preschimba noaptea în fată[6]*; cu cei trei electrocavaleri ai lui Stanislaw Lem (de Bronz, de Fier şi de Cuarţ) porniţi să cucerească ţara oamenilor de gheaţă, Krionia. Tot la capitolul biomineralogiei fantastice aş insera pe Omul de tinichea al lui L. Frank Baum*[7] *şi pe monştrii metalici care se devorau din halucinanta povestire a lui A. Dneprov :* Crabii mişună pe insulă.

Dar crabii metalici care se devorau pentru supremaţie ne duc direct la fauna, nu neapărat feroce şi nocivă, a roboţilor. Ca şi în cazul personajelor mitice, unde preolimpienii erau nişte titani înzestraţi cu o imensă forţă, dar cu prea puţină minte, preroboţii (telemanipulatoarele, servomecanismele, pedibulatoarele, moboţii etc.) prelungesc şi uneori chiar depăşesc posibilităţile corpului uman, dar, în esenţă, sînt — asemenea lui Hsin-t'ien, *din mitologia chineză — acefali.*

Ideea existenţei unei maşini gînditoare este străveche. Lucian din Samosata vorbeşte de un preot egiptean ce avea un slujitor artificial. În secolul al XVI-lea, în jurul ciudatului Loew, rabinul din Praga, s-a cristalizat tema golemului, *care l-a inspirat pe* Goethe *în crearea lui* Homunculus, *iar pe Mary W. Shelley în plăsmuirea lui* Frankenstein. *Legenda spune că automatul numit golem a fost înfăptuit în anul 1580. După exact 340 de ani va apărea, tot la Praga, drama utopică a lui Karel Čapek, R.U.R. (Rational-Universal-Robot), care satelizează un termen-cheie al erei cibernetice şi un motiv major al s.f.-ului : revolta roboţilor. Pentru a se ajunge de la previziune la realizare a fost nevoie ca în 1834 englezul* Charles Babbage *să inventeze maşina analitică ; dar abia în 1944 primul calculator digital a început să funcţioneze la* Universitatea Harvard, *inaugurînd epoca ordinatoarelor. Într-un sfert de secol, computerele au făcut un salt enorm, dobîndind chiar rudimente de personalitate :* Caliope *e un ciberrobot care scrie versuri,* Aldous, *creat de J. Lochlin, poate exprima unele sentimente umane,* Automaton, *înfăptuit de C. A. Rosen, e capabil să se orienteze într-un mediu dat.*

Asemănarea robotului cu omul nu este obligatorie, deşi unele condiţii funcţionale (camerele de luat vederi amplasate în partea superioară, cleşti montaţi pe braţe articulate, similari mîinilor umane etc.) converg spre antropomorfism[8].

E interesant faptul că această chestiune a devenit actuală şi cu privire la extratereştri. Problema, abordată mai întîi de literatura de science-fiction, comportă două mari soluţii teoretice. Prima, cea a formei umanoide a vizitatorilor noştri din alte lumi, are rădăcini mitice, dar cred că a fost cel mai bine exprimată în memorabilele pagini din povestirea lui Ivan Efremov Cor Serpentis. *„Tot ce se creează de-a lungul istoriei ca rezultat al selecţiei naturale devine o regulă, un fel de medie a unei mulţimi de abateri şi devieri... Doar formele inferioare de viaţă sînt foarte deosebite la înfăţişare : cu*

---

[6] **Basme sîrbo-croate,** E.L.U., 1965, p. 85.

[7] **Vrăjitorul din Oz,** E.T., 1965.

[8] Pot fi concepuţi şi unii roboţi ultraperfecţionaţi care să aibă şi elemente biologice (din rîndul acestora fac parte roboţii umanoizi ai lui I. Asimov, selectorul heteroclit S. H. al lui D. Dorian, sinhomul lui I. Rosohovatski, în general **androizii**). Cunoaştem totuşi acel ordinator superinteligent — din romanul **A de la Andromeda** de F. Hoyle şi J. Elliot — care e în stare să creeze viaţă antropomorfică, deşi aspectul lui este doar al unei uriaşe maşini.

cît făpturile devin mai evoluate, cu atît se apropie ele mai mult de semenele lor terestre !" Şi, într-adevăr, fiinţele fluorice întîlnite de cosmonauţii pămînteni sînt aidoma lor. Argumentarea lui Efremov este necesară şi viabilă ca un sistem perfect în sine. I se poate aduce doar obiecţia că este exclusivă : sutele de mii de lumi gînditoare din Galaxie, răsărite în alte condiţii astrofizice, de ce nu s-ar modela după alte sisteme necesare şi viabile ? Este punctul de vedere neantropomorfic susţinut de H. G. Wells în Războiul lumilor (1898).

Nu putem insista prea mult asupra acestor pasionante probleme. E suficient să amintim că prima cale îngăduie unor fiinţe asemănătoare morfologic pămîntenilor să aibă structuri sau funcţiuni divergente (oamenii de siliciu din A zecea lume de Vladimir Colin, vizitatorii cu ritm hiperlent din Întîlnire prin timp de I. Rosohovatski, astronauţii antimateriali din Chemarea nesfîrşitului de I. Mînzatu şi toate speciile de mutanţi) ; în schimb, a doua cale este, poate, mai fertilă în ipoteze cosmobiologice, convergenţa raţiunii pămîntenilor cu aceea a unor extratereştri neimplicînd şi izomorfismul lor. Aici vom găsi şi făpturi alcătuite din concentrări energetice (ca în Balada stelelor de G. Altov şi Val. Juravliova sau în A fost odată pe Mercur de Clif. D. Simak) ; şi teribilii BEM[9], ce populează puzderia westernurilor cosmice, numite space-opera ; şi indivizii-mulţimi (de felul oceanicei planete gînditoare Solaris închipuită de Stanislaw Lem sau al microlumii artificiale din Cerul de sticlă de M. Solomon). Practic, drumul inaugurat de Wells rămîne deschis unei fantezii nelimitate.

Trebuie totuşi să arătam că, în ceea ce priveşte pasagerii O.Z.N.-urilor, absolut toţi au un aspect umanoid şi, excluzînd menţiunea despre făpturi uriaşe, descrierile martorilor conduc aproape în unanimitate la următorul portret-robot al celor descinşi cu navele discoidale. Sînt nişte pitici (1—1,20 m înălţime) cu capul rotund, disproporţionat de mare în comparaţie cu restul corpului. Au braţe foarte lungi cu mîini palmate, extrem de dezvoltate şi prevăzute cu gheare. După modul lor de a se mişca, s-ar părea că unii dintre aceşti vizitatori sînt roboţi ; mai ales că în cazurile în care au fost ţinta armelor terestre gloanţele i-a lovit, ricoşînd, ca deviate de un metal. Alţii au un fel de cască diafană, legată printr-un tub de o aparatură voluminoasă, purtată pe spate, pesemne un aparat de respirat ; e vorba desigur de făpturi vii. Ochii (sau fantele căştii) sînt mari şi de formă alungită, strălucind ca ochii galbeni ai unei pisici. Cel ce a ridicat în braţe pe un asemenea pitic afirmă că nu cîntărea decît vreo 16 kg. Îmbrăcămintea este cel mai adesea strălucitoare, dintr-o singură piesă, de culoarea aluminiului, a nichelului sau argintului : poate fi carcasa unui automat sau scafandrul unei fiinţe. Unii indivizi extrem de viguroşi au corpul acoperit cu păr abundent. Cîteodată dau răspunsuri inteligente la încercările pămîntenilor de a intra în contact paşnic cu ei[10].

Despre fiecare paragraf al acestor pagini s-ar putea scrie tomuri întregi de sinteze, deoarece fiecărei încrengături aparţinînd regnurilor fantastice i s-au consacrat mituri, legende, basme, eresuri,

---

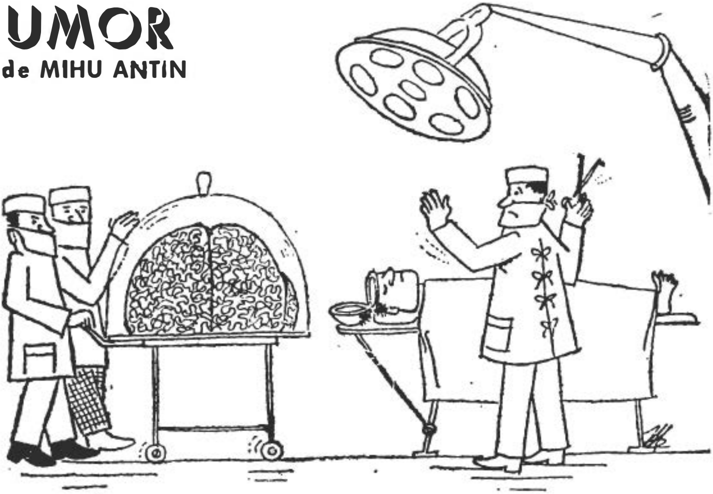
[9] BEM — abrevierea lui **bug-eyed monster**, expresie ce s-ar putea traduce prin : monstru cu ochi de gînganie.

[10] Frank Edwards, **Farfurile zburătoare — o chestiune serioasă.** Editura ştiinţifică, 1969, p. 129—150.

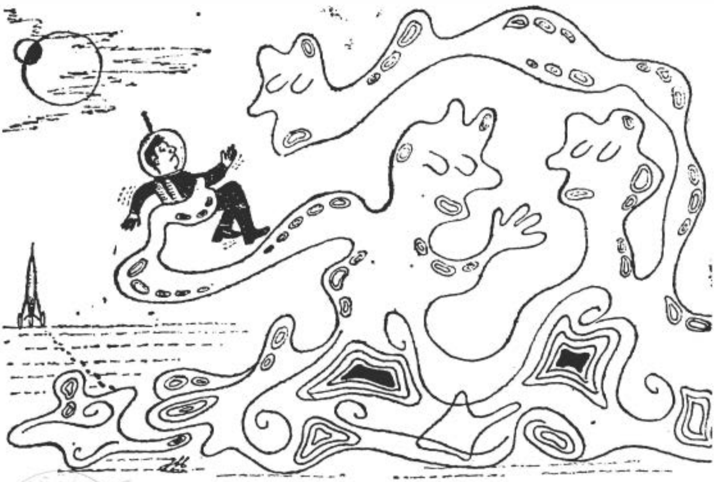
romane, nuvele sau ipoteze paraștiințifice. Ar merita să se elaboreze cîndva o enciclopedie a tuturor lumilor stranii și himerice, în care am găsi întrunite nu numai tezaurul fabulos al popoarelor, ci și surprinzătoare indicii paleoastronautice și cosmobiologice.

UMOR

de MIHU ANTIN

— Sinteți sigur că acesta este creierul pacientului ? !

— Probabil că forma aceasta de viață inferioară reprezintă un microb necunoscut !...

De la Icar la cuceritorii Lunii

V. KOMAROV, K. FEOKTISTOV, B. EGOROV– primul trio pe o „navă" din a doua generaţie

Vladimir Mihailovici Komarov, de două ori Erou al Uniunii Sovietice, s-a născut la Moscova în ziua de 16 martie 1927, într-o familie de muncitori. Din copilărie a visat să devină pilot de vînătoare. După absolvirea în anul 1944 a şcolii medii speciale a forţelor aeriene, Vladimir Mihailovici a intrat prin concurs la Şcoala de piloţi militari din Bataisk, pe care a absolvit-o cu succes în 1949, fiind apoi repartizat, pe rînd, la mai multe unităţi aviatice de vînătoare. Pînă la data cînd a intrat ca student la Academia tehnică de aviaţie „N. E. Jukovski" (1954), Komarov a fost pilot experimentator şi instructor de zbor. Tot în această perioadă a primit şi calitatea de membru de partid (1952). După absolvirea Academiei (1959), Komarov a fost folosit, dat fiind dubla lui calitate de pilot şi de inginer aeronautic, ca aviator de încercare pentru aparatele experimentale.

Noua calificare l-a ajutat pe Vladimir Mihailovici să intre în colectivul „oamenilor spaţiului" (1960), unde a urmat cu multă conştiinciozitate şi pasiune toate fazele pregătirii speciale pentru zbor. El a debutat pe cosmodromul Baikonur ca dublură a lui P. R. Popovici (12 august 1962). La 12 octombrie 1964, Komarov a avut cinstea să fie primul comandant din lume al unei nave spaţiale cu un echipaj format din trei cosmonauţi ; în afară de el au zburat omul de ştiinţă **K. P. Feoktistov** şi medicul **B. B. Egorov.** Pe timpul celor 16 rotaţii, cînd au parcurs circa 700 000 km, echipajul a purtat în cabina navei „Voshod", în locul grelelor scafandre spaţiale, costume uşoare din lînă şi pantofi obişnuiţi. În cursul zborului, Komarov a fost în continuă legătură radio cu punctul de co-

mandă, unde se aflau constructorul principal, regretatul academician S. Korolev, și cosmonauții Iuri Gagarin și Andrian Nikolaev.

După terminarea zborului, V. M. Komarov a executat cu nava „Voshod" o excepțională aterizare lină pe ogoarele unui sovhoz. Despre acest periplu, pilotul spațial american locotenent colonelul M. S. Carpenter a făcut umătoarea declarație elogioasă : „A fost un mare succes. Am urmărit îndeaproape programul cosmic sovietic. N-aș fi fost prea surprins dacă erau trimiși doi cosmonauți, dar un echipaj de trei, ei bine, aceasta reprezintă un fapt excepțional !"

La 23 aprilie 1967 a fost lansată în Uniunea Sovietică prima navă spațială din „a treia generație", denumită „Soiuz", pilotată de colonelul inginer V. M. Komarov. După îndeplinirea integrală a programului de zbor și a manevrelor necesare pentru revenirea pe sol, la 24 aprilie, ca urmare a faptului că suspantele parașutelor s-au răsucit defectuos, nava cosmică s-a prăbușit de la înălțimea de 7 000 m, provocînd moartea pilotului cosmonaut.

Urna cu cenușa lui V. M. Komarov a fost depusă într-o nișă din zidul Kremlinului, în Piața Roșie.

Pentru eroismul cu care și-a îndeplinit misiunea încredințată, acestui pionier al spațiului i-a fost conferită cea de-a doua medalie „Steaua de aur" (post-mortem) ; în orașul unde s-a născut i s-a ridicat un bust de bronz și altul pe Aleea Eroilor din Moscova, în fața monumentului care cinstește pe cuceritorii Cosmosului.

Soția lui V. M. Komarov, Valentina, a absolvit Facultatea de istorie și filologie a Institutului pedagogic din orașul Groznîi (Caucazul de Nord) ; în anul 1964 ea activa ca bibliograf în „Orășelul cosmonauților". Familia Komarov are doi copii : un băiat — Evgheni (18 ani) și o fată — Irina (11 ani).

Konstantin Petrovici Feoktistov s-a născut în orașul Voronej din Rusia Centrală în anul 1926. În timpul celui de-al doilea război mondial, la vîrsta de 16 ani, a plecat voluntar pe front. Refuzînd să se refugieze cu mama sa la Borisoglebsk, tînărul Kostea Feoktistov s-a prezentat la consiliul militar al frontului ca voluntar și a fost curînd încadrat într-un grup operativ de informații. Prima misiune a impus trecerea liniei frontului și culegerea de informații asupra

regimului de ocupație din Voronej și despre forțele fasciștilor. Cu prilejul unei noi misiuni, care, de altfel, a fost și ultima, cercetașul scund, blond și timid, cum apărea pe atunci Kostea Feoktistov, a fost arestat de doi agenți ai Gestapoului și împușcat, fără multe discuții. Spre norocul său, fascistul nefiind un bun țintaș, rana la gît n-a fost mortală. Ajungînd cu mari sforțări la liniile proprii, tînărul primește să fie dus la spital numai după ce a comunicat informațiile culese. Pentru eroismul de care a dat dovadă, cercetașul Feoktistov a fost decorat cu medalia „Pentru victoria asupra Germaniei".

După ce în anul 1943 a absolvit liceul de zece ani, Kostea s-a înscris la Școala tehnică superioară „Bauman" din Moscova, pe care a terminat-o în anul 1949. Distingîndu-se încă de pe băncile facultății, Konstantin Petrovici este trimis să lucreze în cercetarea științifică, dovedindu-se un specialist cu o largă erudiție ; pentru succesele obținute în dezvoltarea științei și tehnicii sovietice, Feoktistov a fost decorat de două ori cu ordinul „Steagul roșu al muncii". După efectuarea excepționalului periplu spațial din octombrie 1964 la bordul navei „Voshod", periplu care i-a adus și titlul de Erou al Uniunii Sovietice, savantul Feoktistov și-a continuat și dezvoltat cercetările, în prezent fiind doctor în științe tehnice. Konstantin Petrovici și soția sa, Galina, care este tehnician, au un fiu, Andrei, ce împlinește anul acesta șapte ani.

Boris Borisovici Egorov, cel mai tînăr membru al echipajului cabinei spațiale „Voshod", s-a născut în anul 1937 la Moscova. După ce a terminat cursurile școlii medii, în 1955 s-a înscris la Institutul de medicină din capitala Uniunii Sovietice. Pe cînd era încă student, Boris Borisovici s-a preocupat de aspectele medicinei aeronautice și spațiale. După absolvire, Egorov a lucrat în diferite institute de cercetări științifice de medicină. În ajunul primei sale plasări pe orbită (octombrie 1964), medicul Egorov avea nu numai 11 salturi cu parașuta și un vast program de antrenament efectuat, dar și zece lucrări științifice tipărite, pregătindu-se totodată pentru susținerea disertației de candidat în științe medicale.

Referitor la selecționarea medicului cercetător Egorov și a savantului Feoktistov în vederea

zborului spațial, secretarul executiv al Societății britanice interplanetare, **Leonard Carter**, se exprima în felul următor: „...specialiștii sovietici au lărgit baza selecției pentru misiunile cosmice, în vederea includerii unui număr mai mare de persoane".

Eleonora, soția cosmonautului, este medic-șef la clinica de oftalmologie de la institutul medical pe care l-a absolvit B. B. Egorov. În anul 1962 li s-a născut un fiu, Boris. Tatăl cosmonautului este medic pensionar, iar mama nu mai este în viață.

L. G. COOPER, C. CONRAD și R. GORDON — trei dintre astronauții care au „domesticit" navele „Gemini"

Leroy Gordon Cooper, pilot cosmonaut al S.U.A., locotenent colonel al forțelor aeriene, s-a născut la 6 martie 1927 în orașul Shawnee (statul Oklahoma). În 1945 a fost recrutat la marină, serviciul militar l-a terminat în 1946, în calitate de membru al Gărzii prezidențiale de onoare din Washington. În 1949 a absolvit Universitatea în Hawai și a devenit ofițer de aviație. După efectuarea antrenamentului de pilotaj a fost trimis la un grup aeronautic dislocat în Europa. În anul 1956 a terminat Institutul tehnologic al forțelor aeriene militare de la Dayton (statul Ohio), iar un an mai tîrziu, cursurile de piloți de încercare de la baza aviatică Edwards (California). Pentru calitățile lui este reținut la acest centru aviatic de seamă în calitate de pilot de încercare și inginer experimentator. În anul 1959 este primit în grupul de astronauți al Administrației naționale pentru aeronautică și cercetarea spațiului (N.A.S.A.).

La vîrsta de 36 de ani, pilotul L. G. Cooper efectuează la 15—16 mai 1963 22 de rotatii la bordul cabinei spațiale Mercury „Faith"-7 în greutate de 1,85 tf. În cadrul misiunii sale, Cooper a parcurs 870 000 km în timp de 34 de ore și 20 de minute; deoarece sistemele automate de dirijare s-au dereglat, Cooper a fost obligat să ghideze manual cabina, reușind să amerizeze excelent, dar la o distanță destul de mare de locul prevăzut. Recuperarea cosmonautului a fost totuși efectuată în timp util, fără ca acesta să fie obligat să-și procure hrana prin pescuit... Ca urmare a acestui zbor, Cooper a fost decorat și avansat la gradul de maior.

L. G. Cooper a efectuat cel de-al doilea periplu spațial în calitatea de comandant al cosmo-

navei cu două locuri „Gemini"-5, satelizată la 21 august 1965, avîndu-l la bord și pe cosmonautul **Charles Conrad.** După un zbor de 191 de ore (21—29 august), în care timp au fost realizate 120 de rotații și s-au parcurs circa 5,3 milioane de kilometri, echipajul condus de Cooper a amerizat cu bine, aducînd un mare număr de informații științifice referitoare atît la comportarea aparatului cît și la spațiul periterestru.

Astronautul L. G. Cooper este căsătorit cu Trudy (născută Olson) din Seattle (statul Washington) ; au doi copii : Camala și **Janita.**

La începutul acestui an presa a publicat o veste neașteptată provenită din partea „clanului" astronauților americani : Leroy Gordon Cooper și Charles Conrad, celebrul cuplu spațial de la bordul navei „Gemini"-5 s-au înscris — tot împreună — să participe la un... traseu automobilistic ! Nemulțumiți poate cu cei peste 28 000 km/oră realizați pe orbită, Cooper și Conrad doreau să alerge printre concurenții formulei „V" din întrecerea automobilistică ce urma să aibă loc în ianuarie, pe celebra pistă de la Daytona Beach. Spre nemulțumirea lor, N.A.S.A. a interzis această participare... Atunci cînd, în ultimul moment, i s-a comunicat această hotărîre, astronautul Cooper a declarat supărat : „Viitorul meu va cuprinde, probabil, mai multe curse de automobile decît zboruri în spațiul cosmic... !" Deși în acest fel se „anunță" un nou candidat la titlul de campion automobilist, este de înțeles hotărîrea luată de forurile americane de resort : Cooper a făcut, se pare, parte din echipajul de rezervă al navei spațiale „Apollo"-10.

Charles Conrad jr., pilot cosmonaut american, căpitan-locotenent al marinei militare, s-a născut la 2 iunie 1930 la Philadelphia (statul Pennsylvania). După absolvirea în anul 1953 a Universității Princeton, unde și-a luat licența de inginer aeronautic, a intrat în marina militară și în 1961 s-a calificat pilot la centrul de la Patuxent River (statul Maryland) ; tot aici este oprit în calitate de instructor de zbor și ca inginer însărcinat cu studiul performanțelor. Această perioadă i-a servit în mod cert pentru cariera ulterioară de cosmonaut, deoarece la Patuxent River se efectuau în majoritate misiuni cu avioane noi, destinate marinei militare și care trebuiau experimentate minuțios.

Înainte de a fi selecționat în grupul de cosmonauți, Conrad era încadrat ca instructor de pilotaj pe avioanele F 4 H „Phantom", la baza aeronavală de la Miramar (California) ; în anul plecării la N.A.S.A. (1962), Conrad era ofițer cu securitatea zborului la Regimentul 142 vînătoare, cu gradul de locotenent și cu 2 800 de ore de zbor, dintre care 1 500 pe avioane cu reacție.

Charles Conrad a primit „botezul spațiului" la 21 august 1965, cînd (ca pilot secund) a făcut

parte, împreună cu L.G. Cooper, din echipajul capsulei spațiale „Gemini"-5. Cel de-al doilea periplu spațial a fost parcurs de Conrad în calitate de comandant al nave „Gemini"-11, avîndu-l copilot pe **R. Gordon.** De această dată misiunea a fost îndelungată (71 de ore ; 44 de rotații ; aproximativ 1,9 milioane km) și mult mai complexă, deoarece a fost efectuată o joncțiune cu racheta-țintă „Agena", iar pentru prima dată la bordul unei cabine cosmice s-a experimentat, pe timp limitat bineînțeles, **o gravitație artificială !**

Pentru excepțional de bogata lui activitate de pilot și astronaut, Conrad a fost ales membru al Societății piloților experimentatori și a fost decorat cu ordine și medalii.

Este căsătorit cu Jane Du Bose din San Antonio ; au patru copii : Peter, Thomas, Andrew și Christopher.

Richard Gordon, pilot cosmonaut american, ofițer al marinei militare, s-a născut în anul 1929 la Seattle, statul Washington. În 1951 a absolvit Universitatea din Washington, fiind declarat diplomat în specialitatea chimie. Între timp termină cursurile Școlii de aviație a marinei și primește brevetul de pilot militar. În anul 1961 a stabilit un record de viteză pe timpul efectuării unei misiuni aeriene intercontinentale. Datorită performanțelor lui este recrutat în anul 1963 în grupul de cosmonauți al N.A.S.A. În calitate de copilot al cosmonautului **C. Conrad,** Gordon participă la misiunea spațială „Gemini"-11, care s-a desfășurat în perioada 12—15 septembrie 1966. R. Gordon a avut o contribuție de seamă la principalele experimente încercate în acest periplu, printre care mai multe joncțiuni și decuplări efectuate cu racheta-țintă „Agena". Împreună cu Charles Conrad, cosmonautul Gordon a deținut pînă în 1968 (echipajul navei „Apollo"-8) recordul de altitudine : în ziua de 14 septembrie, ansamblul „Gemini-Agena" a parcurs două rotații pe o orbită eliptică (perigeul — 181 km, apogeul — 1 370 km), ceea ce a permis astronavei să pătrundă în prima dintre cele trei așa-numite „centuri de radiații van Allen". În timpul acestei misiuni, Gordon s-a aflat în afara pereților cabinei de două ori, însumînd peste 160 de minute. La prima ieșire (44 de minute), el a întîmpinat dificultăți, datorită defectării sistemului de ventilație al costumului. Desfășurarea și rezultatele acestei misiuni au fost prezentate de membrii echipajului, sub conducerea directorului centrului spațial Houston (dr. **George Low),** la o conferință de presă, cu care ocazie s-a explicat și modul realizării **primei gravitații artificiale la bordul unei cabine locuite.** Înainte ca „Agena" să fie desprinsă de capsula „Gemini", Gor-

don a legat cele două aparate cu un cablu lung de circa 30 m. Ulterior, cu ajutorul motoarelor cabinei, s-a imprimat ansamblului (aparatelor decuplate, dar legate prin cablu) o ușoară mișcare de rotație (sub un grad pe secundă), care a provocat apariția unor mici forțe centrifuge, evidențiate prin întinderea cablului ! În acest fel, Conrad și Gordon au fost primii pămînteni care au resimțit în spațiu efectele gravitației artificiale, este drept deocamdată destul de slabe.

La 27 septembrie, lui Richard Gordon și Charles Conrad li s-au decernat distincțiile acordate de N.A.S.A. pentru complexul lor zbor. Fiind la primul său periplu spațial, Gordon a primit din partea directorului de atunci al N.A.S.A. (dr. **James Webb**) medalia „Pentru serviciu excepțional", iar Conrad — care primise deja această decorație cu prilejul misiunii „Gemini"-8 — a avut bucuria să capete panglica de aur a aceleiași distincții.

FL. Z.

POȘTA REDACȚIEI

GH. GĂNESCU (Craiova). Talentul vi se focalizează tot mai mult. Totuși mai aveți de furcă (totul ține de tenacitatea dv.) cu o seamă de dificultăți ; prolixitatea ; îngrămădirea prea multor idei nefiresc alăturate, ceea ce încurcă teribil acțiunea ; o dactilografiere ucigătoare chiar pentru un cititor cu nervii de titan.

ASAFTI CONSTANTIN (Miroslava, jud. Iași). Nici noua dv. lucrare pe care ne-o trimiteți nu este publicabilă (măcar pentru faptul că este plină de cele mai elementare greșeli de ortografie și de gramatică). Apreciem însă umorul scrisorii dv. („Aveți bunăvoința să mă întrebați ce etate am... Am vîrsta pe care o avea Osiris cînd l-a ucis Set") și luciditatea cu care vă autoscrutați („Pentru mine scrisul, mai degrabă fantezia, este un viciu, ca vinul pentru bețivi. Ghinionul este în primul rînd că lucrările sînt proaste, iar în al doilea rînd că nu mă concentrez asupra nici uneia ; mă grăbesc, încep multe, dar pe foarte puține le termin").

GRIGORE CĂLIN (Turda). O idee excelentă, generatoare de poezie (cînd ideile cu adevărat originale apar atît de rar !), stricată de la un cap la altul al povestirii „Rigevigația" de un stil tehnicist, redondant și grotesc. Creați-vă stilul pe măsura ideii dv. și veți dărui anticipației o capodoperă !

PETRE BLANA (Oradea). Jocurile trimise ori nu sînt prea interesante, ori nu sînt corecte. Doar coperta literară ne-a reținut atenția.

BRUNO FELIX (Brașov). Sînteți talentat — ne-o dovedesc și povestirile, și desenele —, dar trimiteți-ne adresa exactă ca să putem stabili comunicarea.

LOZNEANU STELIAN (Dorohoi, jud. Botoșani), MOSCO LIGI (București), IOAN BÂCU (com. Socodor, Criș), VASILE CRISTIAN (București), MIHAELA NIȚESCU (Roman). Din ceea ce ne-ați trimis nu ne putem face o idee clară asupra posibilităților dv.

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire,
muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea
să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodylu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Numărul 353 al Colecției
vă va prilejui explorarea
unei zone frontale
a science-fiction-ului
prin intermediul micropovestirilor
unor autori din:

- Cehoslovacia,
- Franța,
- Iran,
- Norvegia,
- România,
și
- U.R.S.S.

Printre lucrările publicate
se află și cea mai veche povestire
de anticipație românească

●● IULIE 1969

PREȚUL 1 LEU | 41007